

Kuwait, vots sense dones

Els governants de Kuwait van prometre que després de la guerra del Golf del 1991 farien diverses reformes democràtiques al país, entre les quals reconèixer el dret de vot de les dones. Dotze anys després, però, els líders nominals del país continuen sent escollits només pels homes kuwaitians.

Amb les dones representen més de la meitat de la població, un 36% de la força de treball i un 69% dels estudiants universitaris, segons un informe de l'any 2002 del Ministeri de Planificació. Però ni amb aquest pes demogràfic han aconseguit un dret tan elemental com poder votar. Després de la guerra del Golf del 1991, els governants de l'emirat, agraïts pel suport rebut d'Occident en el que ells anomenen guerra d'alliberament, es van comprometre a democratitzar el país, dotar de poders el Parlament i concedir el dret de vot a les dones. Dotze anys després, però, les coses continuen igual.

De fet, l'assumpte del sufragi femení no es va començar a discutir fins al 1998. Però no es va passar d'això, discutir, ja que al gener del 1999 el Consell Nacional Kuwaitià va rebutjar el dret de vot a les dones després de set mesos de debat. trenta-dos membres van votar-hi en contra, trenta a favor i dos es van abstenir. Així doncs, les dones kuwaitianes hauran d'esperar temps millors per poder afegir-se als tres únics estats membre del Consell de Cooperació del Golf on poden votar i ser candidates, Qatar, Bahrain i Oman. Així, en les darreres eleccions a l'Assemblea Nacional, el passat 5 de juliol, les kuwaitianes es van quedar de nou sense poder votar. Com a protesta van organitzar el mateix dia unes eleccions paral·leles per a dones a la seu de l'Associació de Periodistes de Kuwait.

Un dels advocats més importants del moviment salafista, Abdul Rahman Abdul Khaleq, resumia en una frase la idea dels governants kuwaitians respecte al

sufragi femení. Segons Abdul Khaleq, la vida política no "s'adapta a la naturalesa de la dona". Una opinió que no és precisament minoritària en la composició de la nova Assemblea Nacional. El 19 de juliol es va celebrar la primera reunió d'aquest Parlament, sota la presidència del flamant primer ministre, el xeic Sabah al-Ahmad al-Jabir al-Sabah, de setanta-quatre anys i fill de l'emir xeic Ahmad al-Jabir al-Sabah, que va governar el petit estat petrolier entre 1921 i 1950. La principal força política de l'Assemblea estarà a mans dels islamistes sunnites, xiïtes i independents, amb els seus vint-i-un escons (42% dels sufragis). Els següents amb poder seran els parlamentaris progovernamentals, amb catorze escons (28%); després, els tres escons dels liberals (6%), i finalment els dotze independents (24%).

El més destacat de les desenes eleccions legislatives de Kuwait va ser la important desfeta dels candidats liberals, que van passar de vuit a tres diputats. Figures destacades, com el veterà polític opositor Abdullah al-Naibari, del Fòrum Democràtic de Kuwait, va perdre el seu escó, la qual cosa significa que el seu partit es queda sense representació parlamentària. Tampoc no repetiran en el càrrec altres coneguts reformistes com Ahmed al-Rubie i Mishari al-Osaimi.

La davallada dels liberals ha beneficiat especialment els sectors islamistes i pròxims a la casa reial, que controlaran l'hemicicle els propers quatre anys, amb l'objectiu de mantenir l'*statu quo* i d'introduir el mínim de reformes polítiques possibles.

El passat 5 de juliol els homes de Kuwait –les dones continuen sense dret a vot– van ser convocats a les urnes per elegir un nou Parlament. El resultat ha estat molt negatiu per als liberals i reformistes i ha reforçat les posicions dels islamistes i dels sectors pròxims a la casa reial.

En l'augment general dels islamistes, però, hi va haver una sonada excepció. El principal grup islamista, el Moviment Constitucional Islàmic (MCI), va passar de cinc a dos representants, i el seu líder, Nasser al-Sane, va perdre l'escó. Però la baixada de l'MCI va ser compensada per la victòria del Moviment Salafista Islamista, que va obtenir dos escons, i el Grup Salafista Científic –una escissió del grup principal– ara té tres escons, un més que en la legislatura passada. Entre els membres d'aquest grup es compten islamistes radicals com Walid al-Tabtabai.

A banda dels partits conservadors, els grans guanyadors de les eleccions han estat, sens dubte, els candidats islamistes independents, que ara controlaran un 41% de l'hemicicle, per bé que no tots representen un corrent homogeni. Pel que fa a la minoria xiïta (el 30% dels musulmans del país), hi ha hagut un petit descens de suport i un reajustament. De sis escons han passat a cinc, quatre

dels quals són progovernamentals. Així, els líders de l'oposició xiïta, com Adnan Abdul Samad i Abdul Mohsen Jamal, van perdre la seva representació a mans d'altres candidats xiïtes islamistes.

L'Assemblea Nacional és formada per cinquanta membres elegits per un període de quatre anys. Els candidats han de ser majors de trenta anys i han de saber llegir i escriure àrab. Per la seva banda,

**No sols les dones
no tenen dret
a vot, tampoc no
en tenen
els kuwaitians
naturalitzats
ni els estrangers**

els electors han de ser homes majors de vint-i-un anys amb nacionalitat kuwaitiana, la qual cosa vol dir que la seva família és present a l'emirat des d'abans del 1920.

Nou primer ministre. Els assumptes locals van ocupar la llarga campanya electoral, iniciada mesos abans de la convocatòria oficial d'eleccions, el 18 de maig. Les propostes dels 250 candidats es van centrar bàsicament en l'ocupació, l'economia, l'educació, la salut, la islamització, la reforma política i la desvinculació del càrrec de primer ministre del príncep hereu. Molts candidats, a més, van fer una crida a no basar el vot en les aliances tribals i familiars.

Malgrat la important desfeta dels liberals, la casa reial de Kuwait ha cedit davant d'una de les seves reclamacions, i ha separat el càrrec de primer ministre del de príncep hereu. Per tant, el príncep hereu de Kuwait, l'emir xeic Saad al-Abdullah al-Sàlim Al-Sabah, de setanta-

El poder dels prínceps hereus

Els prínceps hereus, que acostumen a ser primers ministres, controlen importants parcel·les de poder en la política de les monarquies del golf Pèrsic. En ocasions, el xeic, l'emir o el rei, segons el país, té un paper testimonial. Aquest és el cas de l'estat de Kuwait, on l'actual emir, el xeic Jabir al-Ahmad al-Jabir al-Sabah, de setantannos anys, ha patit diversos atacs de cor i està en un delicat estat de salut. Després de la guerra del Golf del 1991 l'emir va cedir tota la responsabilitat de govern al príncep hereu, el xeic Sabah al-Ahmad al-Jabir al-Sabah, ja que, segons les seves paraules, no podia fer-se càrrec de les tasques de govern perquè el traumàtic exili (de set mesos, entre l'estiu del 1990 i el febrer del 1991) li havia provocat una greu depressió.

A l'Aràbia Saudita, el príncep hereu Abdullah bin Abdulaziz controla el poder amb la col·laboració de tres dels seus germans: Salman, Sultan i Nayef. El germà gran, el rei Fahd bin Abdulaziz al-Saïud, de vuitanta-un anys, també està afectat per greus problemes de salut. Al 1995 va patir un atac d'apoplexia, que va empitjorar la seva situació, prou complicada pels problemes de diabetis i artrosi. Des d'aleshores pateix importants pèrdues de memòria.

A l'emirat de Dubai, seu de la propera reunió del Banc Mundial i del Fòrum Econòmic Internacional, el príncep hereu, el general xeic Mohammed bin Ràixid al Maktum, presideix el consell executiu, és el promotor i responsable de tots els nous projectes de l'emirat i dirigeix la policia i la seguretat pública de l'emirat. Mentre que el seu germà, el governant de Dubai, el xeic Maktum, té un paper simbòlic en la política nacional. **J. Ll.**

El xeic Jabir al-Ahmad al-Jabir (a l'esquerra), actual emir de Kuwait, inaugura la nova legislatura, el passat 19 de juliol. A la dreta, el primer ministre, Sabah al-Ahmad al-Jabir al-Sabah.

quatre anys, va renunciar al càrrec de primer ministre a favor del seu cosí Sabah, després de quaranta anys dirigint l'executiu.

Al nou primer ministre, l'avalua una llarga trajectòria política al capdavant dels principals ministeris. El xeic Sabah va exercir de ministre d'Exteriors des del 1963 fins al 1991. Set anys després va compaginar aquest càrrec amb el de viceprimer ministre. Entre el 1971 i el 1975 també va dirigir la cartera d'Informació, i entre 1965 i 1967 va ser ministre del Petrol en funcions. També va arribar a exercir de primer ministre en funcions durant el període en què el príncep hereu, el xeic Saad al-Abdullah al-Sàlim Al-Sabah, es trobava a l'estranger rebent tractament mèdic pel seu càncer de còlon.

Tot i els canvis, però, Kuwait continua tenint importants deficiències democràtiques. No sols les dones no tenen dret a vot, tampoc no en tenen els kuwaitians naturalitzats ni els estrangers Això vol dir que només el 15% dels 898.000 ciutadans amb nacionalitat kuwaitiana (136.715 homes) van poder votar el 5 de juliol. La xifra dels que tenen el dret al sufragi encara sorprèn més si es té en compte que la població total de l'estat, que inclou immigrants de països àrabs i del sud-est asiàtic, és d'uns dos milions d'habitants. Els no-musulmans, però, no poden aconseguir la nacionalitat, encara que hagin nascut a Kuwait.

En teoria, l'estat de Kuwait és democràtic, com ho afirma l'article 6 del primer capítol de la Constitució: "El sistema de govern a Kuwait ha de ser democràtic, la sobirania del qual resideix en el poble, que és la font de tots els poders." De fet, l'actual primer ministre va confirmar durant la jornada electoral que "el poble kuwaitià escull en llibertat i segons la seva consciència. Tot el que podem fer és acceptar el que el poble de Kuwait accepti, i aquest és un dels atributs de la democràcia en el qual tots estem d'acord". Encara que el poble que vota no es correspongui ni a una part significativa de la població del país.

Jordi Llaonart (Dubai)